P9_TA(2021)0438

Pandoros dokumentai: jų reikšmė pastangoms kovoti su pinigų plovimu, mokesčių slėpimu ir vengimu

2021 m. spalio 21 d. Europos Parlamento rezoliucija „Pandoros dokumentai: jų reikšmė pastangoms kovoti su pinigų plovimu, mokesčių slėpimu ir vengimu“ (2021/2922(RSP))

(2022/C 184/10)

Europos Parlamentas,

— atsižvelgdamas į 2021 m. spalio 8 d. Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) / G20 mokesčių bazės erozijos ir pelno perkėlimo įtraukios sistemos pareiškimą dėl dviejų ramsčių sprendimo siekiant spręsti mokesčių problemas, kylančias dėl ekonomikos skaitmeninimo,

— atsižvelgdamas į savo 2018 m. balandžio 19 d. rezoliuciją „Tiriamosios žurnalistikos atstovų apsauga Europoje: Slovakijos žurnalistų Jáno Kuciako ir Martinos Kušnírovos atvejis“ ([1]),

— atsižvelgdamas į savo 2015 m. lapkričio 25 d. rezoliuciją dėl sprendimų dėl mokesčių ir kitų panašaus pobūdžio ar poveikio priemonių ([2]) (TAXE rezoliucija),

— atsižvelgdamas į savo 2016 m. liepos 6 d. rezoliuciją dėl sprendimų dėl mokesčių ir kitų panašaus pobūdžio ar poveikio priemonių ([3]) (TAX2 rezoliucija),

— atsižvelgdamas į 2017 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento rekomendaciją Tarybai ir Komisijai dėl pinigų plovimo, mokesčių vengimo ir slėpimo tyrimo (PANA rekomendacija) ([4]),

— atsižvelgdamas į savo 2019 m. kovo 26 d. rezoliuciją dėl finansinių nusikaltimų, mokesčių slėpimo ir mokesčių vengimo ([5]) (TAX3 rezoliucija),

— atsižvelgdamas į savo 2019 m. gruodžio 18 d. rezoliuciją dėl teisinės valstybės padėties Maltoje po neseniai atskleistų faktų apie Daphnės Caruanos Galizios nužudymą ([6]),

— atsižvelgdamas į 2020 m. gegužės 7 d. Komisijos komunikatą dėl visapusiškos Sąjungos kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu politikos veiksmų plano (C(2020)2800),

— atsižvelgdamas į savo 2020 m. liepos 10 d. rezoliuciją dėl visapusiškos Sąjungos kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu politikos. Komisijos veiksmų planas ir kiti pastarojo meto pokyčiai ([7]),

— atsižvelgdamas į 2020 m. spalio 14 d. EBPO / G20 įtraukios sistemos priimtus ataskaitų dėl pirmo ir antro ramsčių projektus, taip pat į EBPO atliktos pasiūlymų ekonominės analizės ir poveikio vertinimo rezultatus,

— atsižvelgdamas į savo 2021 m. sausio 21 d. rezoliuciją dėl ES mokesčių rojų sąrašo peržiūros ([8]),

— atsižvelgdamas į 2021 m. sausio 26 d. Europos Audito Rūmų specialiąją ataskaitą Nr. 03/2021 „Keitimasis informacija apie mokesčius ES: tvirtas pagrindas, įgyvendinimo spragos“,

---

([1]) OL C 390, 2019 11 18, p. 111.
([2]) OL C 366, 2017 10 27, p. 51.
([3]) OL C 101, 2018 3 16, p. 79.
([4]) OL C 369, 2018 10 11, p. 132.
([5]) OL C 108, 2021 3 26, p. 8.
([6]) OL C 255, 2021 6 29, p. 22.
([7]) OL C 371, 2021 9 15, p. 92.
([8]) Priimti tekstai, P9_TA(2021)0022.

2021 m. spalio 21 d., ketvirtadienis

— atsižvelgdamas į 2021 m. birželio 28 d. Europos Audito Rūmų specialiąją ataskaitą Nr. 13/2021 „ES kovos su pinigų plovimu bankų sektoriuje pastangos yra susiskaidžiusios, o įgyvendinimas – nepakankamas“,

— atsižvelgdamas į 2021 m. gegužės 18 d. Komisijos komunikatą „21-ojo amžiaus verslo apmokestinimas“ (COM(2021)0251),

— atsižvelgdamas į 2021 m. liepos 20 d. Komisijos pateiktą teisės aktų rinkinį, kuriuo siekiama sugriežtinti ES kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu taisykles,

— atsižvelgdamas į savo 2021 m. rugsėjo 16 d. rezoliuciją „ES reikalavimų dėl keitimosi informacija mokesčių klausimais įgyvendinimas: pažanga, įgyta patirtis ir kliūtys, kurias reikia įveikti“ ([9]),

— atsižvelgdamas į savo 2021 m. spalio 7 d. rezoliuciją dėl ES politikos, susijusios su žalinga mokesčių praktika, reformos (įskaitant Elgesio kodekso grupės reformą) ([10]),

— atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 132 straipsnio 2 ir 4 dalis,

A. kadangi Pandoros dokumentai yra precedento neturinčio masto duomenų nutekinimo atvejis ir juose pateikiami mokesčių rojuose įsisteigusių juridinių asmenų tikrųjų savininkų duomenys; kadangi 2021 m. spalio 3 d. Tarptautinis tiriamosios žurnalistikos konsorciumas (ICIJ) pradėjo skelbti Pandoros dokumentus;

B. kadangi ICIJ buvo nutekinta 2,94 terabaito duomenų ir jais buvo pasidalyta su žiniasklaidos partneriais visame pasaulyje; kadangi kai kurie dokumentai yra susiję su praėjusio amžiaus aštuntuoju dešimtmečiu, bet dauguma ICIJ peržiūrėtų dokumentų parengti 1996–2020 m.; kadangi naujasis duomenų nutekinimas, kaip teigiama, yra susijęs su daugiau nei 330 politikų ir valstybės pareigūnų iš beveik 100 valstybių, įskaitant 35 esamus ar buvusius valstybių arba vyriausybių vadovus;

C. kadangi Pandoros dokumentai atskleidžia, kaip tarpininkai, pvz., bankai, apskaitininkai ir advokatų kontoros, padeda didelės grynosios vertės turto turintiems asmenims, įskaitant politikus, nusikaltėlius, valstybės pareigūnus ir įžymybes, kurti sudėtingas įmonių struktūras, registruotas slaptose jurisdikcijose arba mokesčių rojuose, glaudžiai bendradarbiaujant su profesionaliais lengvatinio apmokestinimo paslaugų teikėjais, siekiant apsaugoti pajamas ir turtą nuo sąžiningo apmokestinimo ir patikros;

D. kadangi Pandoros dokumentai yra naujausias didžiulis duomenų nutekinimas, kuris atskleidė vidinę lengvatinio apmokestinimo finansų pasaulyje veiklą, po to, kai 2014 m. buvo paskelbti „Lux Leaks“, 2015 m. – „Swiss Leaks“, 2016 m. – Panamos dokumentai, 2017 m. – „Rojaus dokumentai“, 2019 m. – „Mauritius Leaks“, 2019 m. – „Luanda Leaks“ ir FinCEN bylos, o 2021 m. – „Lux Letters“;

E. kadangi Pandoros dokumentai aiškiai parodė, jog informacija apie tikruosius savininkus turi esminę reikšmę remiant kovą su pinigų plovimu ir kitais finansiniais nusikaltimais, ir tai, kad reikia skubiai užtikrinti viešą prieigą ir pateikti tikslesnę informaciją;

F. kadangi Pandoros dokumentuose nurodyta veikla apima priedangos įmonių, fondų ir patikos fondų steigimą šiais tikslais: anonimiškai pirkti nekilnojamąjį turtą, jachtas, lėktuvus ir gyvybės draudimą, investuoti ir perkelti pinigus iš vienos banko sąskaitos į kitą, vengti mokesčių ir vykdyti finansinius nusikaltimus, įskaitant pinigų plovimą;

G. kadangi Pandoros dokumentuose nurodytos veiklos sritys yra ne visos iš esmės neteisėtos, tačiau dažnai prilygsta mokesčių vengimui ir piktnaudžiavimui įmonių paslaptimi;

H. kadangi mokesčių institucijos, kaip pranešama, remdamosi Panamos dokumentuose atskleista informacija, susigrąžino daugiau kaip 1 mlrd. EUR ([11]);

I. kadangi pagal konservatyviausią paskirstymo formulę vertinama, jog ES patiria didžiausius visame pasaulyje nuostolius dėl pelno perkėlimo į mokesčių rojus, ir manoma, kad kiekvienais metais ji netenka apie 20 proc. pelno mokesčio pajamų;

([9]) Priimti tekstai, P9_TA(2021)0392.
([10]) Priimti tekstai, P9_TA(2021)0416.
([11]) 2021 m. balandžio 6 d. Tarptautinis tiriamosios žurnalistikos konsorciumas pranešė, kad „vykstant tyrimui Panamos dokumentai padėjo susigrąžinti 1,36 mlrd. USD pajamų“;

J. kadangi po 2008–2009 m. finansų krizės ir daugelio atskleistų faktų apie įvairią mokesčių slėpimo praktiką, agresyvų mokesčių planavimą, mokesčių vengimą ir pinigų plovimą G20 valstybės susitarė spręsti šiuos klausimus pasaulio mastu EBPO lygmeniu, pasitelkdamos mokesčių bazės erozijos ir pelno perkėlimo (BEPS) projektą, kuriuo remiantis buvo parengtas BEPS veiksmų planas;

K. kadangi tinkami tarptautinės mokesčių teisės aktai yra itin svarbūs siekiant užkirsti kelią mokesčių slėpimo ir mokesčių vengimo praktikai, taip pat siekiant sukurti sąžiningą ir veiksmingą apmokestinimo sistemą, kurią taikant būtų kovojama su nelygybe ir užtikrinamas tikrumas ir stabilumas, o tai yra būtina išankstinė konkurencingumo sąlyga, taip pat būtų užtikrinamos vienodos sąlygos įmonėms, visų pirma mažoms ir vidutinėms įmonėms (MVĮ);

L. kadangi, remiantis ES mokesčių stebėjimo centro duomenimis, 2017 m. mokesčių rojuose laikyta 7 900 mlrd. EUR finansinio turto; kadangi ši suma sudaro 8 proc. viso pasaulio bendrojo vidaus produkto (BVP); kadangi dėl to visame pasaulyje prarandama maždaug 155 mlrd. EUR mokestinių pajamų per metus;

M. kadangi skaičiuojama, jog vien dėl pelno mokesčio vengimo prarastų ES mokestinių pajamų suma per metus siekia nuo 50 iki 70 mlrd. EUR, ir kadangi šis skaičius siektų beveik 190 mlrd. EUR, jei būtų atsižvelgta į kitus veiksnius, pvz., specialius mokesčių susitarimus ir mokesčių surinkimo neefektyvumą; kadangi, ES mokesčių stebėjimo centro duomenimis, apie 11 proc. viso ES grynojo turto, t. y. 2 300 mlrd. EUR, laikoma lengvatinio apmokestinimo teritorijose;

N. kadangi Europos Parlamentas savo TAXE, TAX2, PANA ir TAX3 rezoliucijose ir rekomendacijose, taip pat naujausiose rezoliucijose, priimtose remiantis Mokesčių pakomitečio (FISC) pranešimais, ne kartą ragino reformuoti tarptautinę pelno mokesčio sistemą, kad būtų galima geriau kovoti su mokesčių slėpimu ir vengimu;

O. kadangi, Europolo duomenimis, nustatyta, jog 0,7–1,2 proc. Sąjungos BVP susiję su įtartina finansine veikla, tokia kaip pinigų plovimas, siejamas su korupcija, ginklų prekyba, prekyba žmonėmis, narkotikų platinimu, mokesčių slėpimu ir sukčiavimu, terorizmo finansavimu ar kita neteisėta veikla, kuri neigiamai veikia kasdienį ES piliečių gyvenimą; kadangi, remiantis Europolo duomenimis, iš 1,1 mln. pranešimų apie įtartiną veiklą 2019 m. valdžios institucijos toliau tyrė tik 10 proc. (tarp valstybių esama didelių skirtumų);

P. kadangi, nors sunku įvertinti pinigų plovimo mastą, nes natūralu, kad tokio pobūdžio veikla neatskleidžiama, jeigu ji neaptinkama, akivaizdu, kad šis mastas didėja visame pasaulyje;

Q. kadangi, Jungtinių Tautų narkotikų kontrolės ir nusikalstamumo prevencijos biuro duomenimis, kasmet išplaunama pinigų suma atitinka 2,7 proc. pasaulio metinio BVP;

R. kadangi Komisija pradėjo pažeidimo nagrinėjimo procedūras prieš daugumą valstybių narių dėl to, kad jos į nacionalinę teisę tinkamai neperkėlė Ketvirtosios ir Penktosios kovos su pinigų plovimu direktyvų ([12]);

S. kadangi Sąjungos kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu sistema turi trūkumų užtikrinant įgyvendinimą ir kadangi nėra su ja susijusios pakankamai veiksmingos priežiūros; kadangi nuosekliomis teisėkūros reformomis pastaraisiais metais bandyta sugriežtinti sistemą siekiant sumažinti kylančią riziką ir pašalinti trūkumus;

T. kadangi per pastarąjį dešimtmetį ES įvykdė keletą teisėkūros reformų, kuriomis siekiama kovoti su mokesčių vengimu ir finansiniais nusikaltimais; kadangi šios reformos turi teigiamą poveikį vidaus rinkos veikimui ir valstybių narių mokesčių bazės ir pajamų apsaugai, o tai yra būtina darbo vietų kūrimo, ekonomikos augimo ir ypač ES ekonomikos atsigavimo po COVID-19 pandemijos sąlyga; kadangi didėja poreikis Europos Sąjungoje užtikrinti geresnį administracinių, teisminių ir teisėsaugos institucijų tarpusavio bendradarbiavimą;

([12]) 2015 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/849 dėl finansų sistemos naudojimo pinigų plovimui ar teroristų finansavimui prevencijos (OL L 141, 2015 6 5, p. 73). 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/843, kuria iš dalies keičiama Direktyva (ES) 2015/849 dėl finansų sistemos naudojimo pinigų plovimui ar teroristų finansavimui prevencijos (OL L 156, 2018 6 19, p. 43).

U. kadangi Europos prokuratūra, Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF), Europolas, Europos Sąjungos bendradarbiavimo baudžiamosios teisenos srityje agentūra (Eurojustas) ir nacionaliniai finansinės žvalgybos padaliniai atlieka neįkainojamą darbą tarpvalstybinio sukčiavimo, pinigų plovimo ir mokesčių slėpimo nustatymo ir kovos su jais srityje; kadangi šiuose biuruose ir agentūrose nuolat trūksta darbuotojų ir trūksta finansinių išteklių dėl to, kad Taryba, kaip viena iš biudžeto valdymo institucijų, nenorėjo leisti skirti pakankamai žmogiškųjų ir finansinių išteklių metinės biudžeto procedūros metu; kadangi dėl to Taryba, ypač atsižvelgdama į Pandora dokumentus, turi peržiūrėti ir pakeisti savo poziciją dėl 2022 m. biudžeto ir būsimų biudžetų metinės biudžeto procedūros, kad būtų sustiprinti minėtų institucijų žmogiškieji ir finansiniai ištekliai;

Bendrosios pastabos

1. atkreipia dėmesį į tai, kad 2021 m. spalio 3 d. Tarptautinis tiriamosios žurnalistikos konsorciumas (ICIJ) paskelbė vadinamuosius Pandoros dokumentus; palankiai vertina ICIJ tiriamąjį darbą ir neįkainojamą indėlį atskleidžiant slaptą lengvatinio apmokestinimo praktiką bei visuomenės informuotumo apie akivaizdų viešąjį interesą sudarančius klausimus didinimą;

2. pabrėžia tarptautinės tiriamosios žurnalistikos ir pranešėjų vaidmenį atskleidžiant, visų pirma politikoje dalyvaujančių asmenų, pažeidimus, korupciją, organizuotą nusikalstamumą, pinigų plovimą ir aplaidumą; akcentuoja esminį tiriamosios žurnalistikos indėlį apsaugant demokratiją ir teisinę valstybę;

3. mano, kad būtina apsaugoti tiriamosios žurnalistikos šaltinių, įskaitant informatorius, konfidencialumą ir patvirtina, kad svarbu ginti viešąjį interesą tų šaltinių, kurie susiduria su teisiniais veiksmais arba persekiojimu dėl informacijos atskleidimo viešojo intereso vardan; pabrėžia, kad svarbu ginti žurnalistų laisvę gauti konfidencialius, slaptus ar riboto naudojimo dokumentus, duomenų rinkinius ar kitą medžiagą, neatsižvelgiant į jų kilmę, ir pranešti apie šiuos viešojo intereso klausimus nesibaiminant, kad bus imtasi brangių teisinių veiksmų arba baudžiamojo persekiojimo, jei norima išsaugoti tiriamosios žurnalistikos kaip demokratinės visuomenės sergėtojos vaidmenį;

4. atsižvelgdamas į tai pakartoja, kad reikia apsaugoti tiriamąją žurnalistiką nuo strateginių ieškinių dėl visuomenės dalyvavimo (SLAPP), taip pat nuo asmeninio priekabiavimo, bauginimo ir grasinimų nužudyti; mano, kad siekiant padėti panaikinti tokį piktnaudžiavimą labai reikalingos privalomos ES masto taisyklės, pagal kurias ES būtų užtikrinama patikima ir nuosekli nepriklausomos žiniasklaidos ir žurnalistų apsauga nuo nepagrįstų ieškinių, kuriais siekiama juos nutildyti arba įbauginti; pabrėžia, kad šiuo metu rengiamas pranešimas savo iniciatyva dėl SLAPP; palankiai vertina tai, kad Komisija rengia iniciatyvą, skirtą žurnalistams ir teisių gynėjams apsaugoti nuo piktnaudžiavimo bylinėjimusi;

5. pažymi, kad 2019 m. priimta Pranešėjų apsaugos direktyva ([13]), ir atkreipia dėmesį į tai, kad iki 2021 m. pabaigos valstybės narės turi perkelti šią direktyvą į nacionalinę teisę;

6. apgailestauja, kad nepaisant visą dešimtmetį besitęsiančių mokesčių skandalų ir ES teisėkūros reformų Pandoros dokumentai rodo, jog pasauliniu lygmeniu nebuvo padaryta reikiamos pažangos įmonių slaptumo apribojimo ir mokesčių slėpimo bei vengimo naudojantis mokesčių rojais srityse; primena, kad įmonių nuosavybės slaptumu prisidengiama slepiant asmeninius finansinius interesus;

7. atkreipia dėmesį į tai, kad Pandoros dokumentai parodo, kaip mokesčių rojai priderino žalingą praktiką prie naujų standartų, kad išliktų patrauklūs mokesčių vengimo tikslais; mano, kad šis prisitaikymas skatina lenktynes dėl žemesnių standartų ir nuolat atsiranda naujų mokesčių rojų su vis patrauklesniais režimais, kenkiančiais kitiems, kurie tampa mažiau patrauklūs;

8. apgailestauja dėl to, kad piliečiai ir sprendimus priimantys asmenys tik nutekėjus duomenims sužino apie lengvatinio apmokestinimo praktiką; primygtinai ragina valstybes nares imtis veiksmų užtikrinant, kad informacija apie tikruosius savininkus būtų prieinama visuomenei, o visa kita svarbi informacija – parlamentams ir kompetentingoms institucijoms, įskaitant, kai aktualu, mokesčių administracijas;

([13]) 2019 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1937 dėl asmenų, pranešančių apie Sąjungos teisės pažeidimus, apsaugos (OL L 305, 2019 11 26, p. 17).

9. pažymi, kad Pandoros dokumentuose atskleista slapta sistema gadina teisėtų verslo įmonių reputaciją, didina ekonominę ir socialinę nelygybę, trukdo tinkamai teikti viešąsias paslaugas ir padėti pažeidžiamiausiems asmenims, stabdo ekonomikos plėtrą, kadangi prarandamos pajamos, ir pakerta piliečių pasitikėjimą teisine valstybe ir ekonomine bei demokratine sistema;

10. primygtinai ragina valstybių narių kompetentingas institucijas, įskaitant mokesčių administratorius, išanalizuoti ICIJ atskleistus duomenis ir pradėti išsamius Pandoros dokumentuose minimų pažeidimų, susijusius su jų jurisdikcija, tyrimus, įskaitant visų tuose dokumentuose paminėtų asmenų auditus;

11. ragina Komisiją peržiūrėti Pandoros dokumentų duomenis ir išsiaiškinti, ar ES lygmeniu reikėtų imtis tolesnių teisėkūros veiksmų ir reikalavimų vykdymo užtikrinimo procedūrų pagal galiojančius teisės aktus, ir pateikti ataskaitą Parlamentui;

12. ragina Europos prokuratūrą įvertinti, ar dėl Pandoros dokumentuose atskleistos informacijos turėtų būti pradėti specialūs tyrimai pagal jos įgaliojimus;

13. apgailestauja dėl to, kad Pandoros dokumentuose yra informacijos apie nemažai politikų, įskaitant ES aukšto lygio sprendimus priimančius asmenis, ir ragina susijusių valstybių narių valdžios institucijas atlikti deramus visų pažeidimų tyrimus; ypač apgailestauja dėl to, kad Pandoros dokumentuose minimi politikai, kaip antai Čekijos ministras pirmininkas Andrej Babiš, Kipro prezidentas Nicos Anastasiades (abu jie yra Europos Vadovų Tarybos nariai), Nyderlandų finansų ministras Wopke Hoekstra, Azerbaidžano prezidentas Ilham Aliyev, buvęs Didžiosios Britanijos ministras pirmininkas Tony Blair, Juodkalnijos prezidentas Milo Đukanović ir buvęs Maltos vyriausybės ministras bei ES Komisijos narys John Dalli, ir nurodomi jų ryšiai su mokesčių rojais;

14. pabrėžia, kad svarbu užtikrinti aukštus ES valstybės pareigūnų dorumo, sąžiningumo ir atsakomybės standartus; ragina valstybes nares užtikrinti, kad būtų nustatytos valstybės pareigūnų išorinės veiklos, darbo santykių, investicijų, turto ir didelių dovanų bei naudos, dėl kurių gali kilti interesų konfliktas, susijęs su jų, kaip valstybės pareigūnų, funkcijomis, deklaravimo priemones ir sistemas, kaip rekomenduojama Jungtinių Tautų konvencijoje prieš korupciją; primena, kad Europos Parlamento nariai jau teikia informaciją apie finansinius interesus; ypač ragina politikus, nesant privalomo reikalavimo, savanoriškai informuoti apie turimą turtą priedangos įmonėse; primena, kad šios deklaracijos yra prevencinio pobūdžio ir jomis siekiama skatinti skaidrumą ir sąžiningumą viešojoje erdvėje, todėl į jas neturėtų būti žiūrima kaip į politikų stigmatizavimą teigiant, kad jie dalyvauja nusikalstamoje veikloje;

15. primygtinai ragina valstybes nares ir pasaulio lyderius, dalyvaujančius G20 tarpvyriausybiniame forume, įtraukiojoje sistemoje ir Jungtinėse Tautose, imtis veiksmingų priemonių, kad būtų pažaboti mokesčių rojai ir jų veiklos modelis: iš esmės uždrausti priedangos įmones (t. y. neekonominio pobūdžio įmones, kurių vienintelis tikslas – išvengti mokesčių ar apeiti kitus teisės aktus) nustatant konkrečius privalomus skaidrumo ir verslo veiklos kriterijus, kad nebūtų galima naudotis tokiomis įmonėmis, ir uždrausti kitų formų finansines paslaptis, taip pat susitarti dėl minimalaus efektyviojo pelno mokesčio tarifo ir nedelsiant pradėti jį taikyti, ir dar labiau išplėsti bei tobulinti bendrus automatinius ir privalomus informacijos mainus apie visų formų privatųjį kapitalą;

16. palankiai vertina tai, kad 136 EBPO / G20 BEPS įtraukiojoje sistemoje dalyvaujančios valstybės pasirašė pareiškimą dėl dviejų ramsčių sprendimo siekiant spręsti mokesčių problemas, kylančias dėl ekonomikos skaitmeninimo, ir susitarė dėl esminės tarptautinių mokesčių taisyklių reformos;

17. pažymi, kad įgyvendinus susitarimą bus užtikrintas teisingesnis pelno paskirstymas ir apmokestinimo teisės tarp šalių, kuriose veikia didžiausios ir pelningiausios tarptautinės įmonės, ir bus nustatytas visuotinis minimalus 15 proc. efektyvusis pelno mokesčio tarifas, taikytinas įmonėms, kurių metinės pajamos viršija 750 mln. EUR;

18. primena, kad kovojant su mokesčių slėpimu, mokesčių vengimu ir agresyviu mokesčių planavimu svarbu imtis daugiašalių veiksmų ir tarptautinio koordinavimo;

2021 m. spalio 21 d., ketvirtadienis

19. ragina G20 lyderius, susitiksiančius Romoje 2021 m. spalio 30–31 d., įgalioti EBPO imtis naujos pasaulinės iniciatyvos dėl automatinio keitimosi informacija persvarstymo ir stiprinti pasaulinį kovos su pinigų plovimu standartų įgyvendinimo valdymą;

20. primena visuotinius sąžiningumo, skaidrumo ir bendradarbiavimo apmokestinimo srityje principus; primena savo raginimą valstybėms narėms supaprastinti mokesčių sistemas siekiant užtikrinti teisingesnį apmokestinimą, tikrumą mokesčių srityje ir investicijas į realiąją ekonomiką ir sumažinti spaudimą mokesčių administratoriams, kurie skiria daug lėšų kovai su mokesčių slėpimu ir vengimu;

Dabartinė padėtis ES kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu, įmonių skaidrumo ir informacijos mainų srityse

21. pažymi, kad ES jau taikomi bene aukščiausi įmonių skaidrumo teisėkūros standartai pasaulyje; vis dėlto pažymi, kad net ir šie standartai yra nepakankami, atsižvelgiant į didėjantį kapitalo, asmenų ir turto judumą, sparčią skaitmeninių finansų plėtrą ir vis sudėtingesnes turto nuosavybės apsaugos priemones;

22. pabrėžia, jog pagal Penktąją kovos su pinigų plovimu direktyvą visų pirma reikalaujama, kad valstybės narės sudarytų visų ES įsisteigusių juridinių asmenų, įskaitant patikos fondus, tikrųjų savininkų registrus ir suteiktų visuomenei prieigą prie informacijos apie daugumos įmonių struktūrų tikruosius savininkus;

23. atkreipia dėmesį į tai, kad ES nuolat peržiūri galiojančias kovos su pinigų plovimu, tarpvalstybiniu mokestiniu sukčiavimu, mokesčių slėpimu ir vengimu taisykles, kurios daro teigiamą poveikį tinkamam bendrosios rinkos veikimui ir valstybių narių mokesčių bazių ir pajamų apsaugai, nes tai yra būtina darbo vietų kūrimo, ekonomikos augimo ir ypač ES ekonomikos atsigavimo po COVID-19 pandemijos sąlyga;

24. pabrėžia, kad valstybės narės pagal ES teisę privalo reikalauti, kad registruose saugoma informacija būtų tinkama, tiksli ir aktuali, ir, be to, šiuo tikslu turi įdiegti tikrinimo mechanizmus, įskaitant kompetentingų institucijų pareigą pranešti apie neatitikimus; pabrėžia, jog reikia užtikrinti, kad valstybių narių kompetentingos institucijos turėtų pakankamai išteklių patikrinti tikrųjų savininkų registruose esančią informaciją ir kad būtų taikomos veiksmingos, proporcingos ir atgrasomosios priemonės arba sankcijos tais atvejais, kai juridiniai asmenys, patikos fondai ir kitų rūšių juridinės struktūros neteikia tinkamos, tikslios ir aktualios informacijos apie tikrąjį savininką;

25. primena savo raginimą Komisijai imtis veiksmų ir spręsti problemą, susijusią su nacionaliniuose registruose esamais nepakankamais ir netiksliais duomenimis, kad jais remiantis būtų galima nustatyti tikrųjų savininkų tapatybę, ypač tais atvejais, kai naudojamasi priedangos įmonių tinklu;

26. pažymi, kad Pandoros dokumentai atskleidė tarpusavyje susietų ir viešai prieinamų patikos fondų ir panašių struktūrų tikrųjų savininkų registrų poreikį ir didelę naudą, kad žurnalistai ir pilietinė visuomenė galėtų atidžiau nagrinėti ir geriau patikrinti pateikiamą informaciją; pabrėžia, kad tokiuose registruose svarbu teikti suderintus kompiuteriu skaitomus duomenis ir kad juose turi būti įdiegtos paieškos funkcijos;

27. yra susirūpinęs dėl to, kad, remiantis pilietinės visuomenės tyrimu ([14]), praėjus metams nuo Penktosios kovos su pinigų plovimu direktyvos įgyvendinimo termino devynios valstybės dar nėra sudariusios viešųjų registrų, o kelios kitos yra nustačiusios geografinės prieigos apribojimus, nors tai prieštarauja ES taisyklėms; be to, apgailestauja, kad dauguma ES valstybių taiko apribojimus, tokius kaip mokėjimo užtvaros ir registracija, todėl, nors iš pirmo žvilgsnio ir laikomasi ES teisės aktų, iš tikrųjų susipažinti su registrais sunku; remia Komisijos pastangas užtikrinti visapusišką Penktosios kovos su pinigų plovimu direktyvos perkėlimą į nacionalinę teisę ir jos vykdymą pradedant pažeidimo nagrinėjimo procedūras;

28. apgailestauja, kad dėl techninių problemų vėluojama sukurti Tikrosios nuosavybės registrų sąveikos sistemą (BORIS); primena Komisijai ir valstybėms narėms, kad šios sistemos sukūrimas yra Penktojoje kovos su pinigų plovimu direktyvoje numatytas teisinis reikalavimas ir kad itin svarbu užtikrinti informacijos apie tikruosius savininkus prieigą finansinės žvalgybos padaliniams (FŽP), teisėsaugos institucijoms, įpareigotiesiems subjektams ir plačiajai visuomenei; apgailestauja

([14]) Transparency International, „Access denied? Availability and accessibility of beneficial ownership data in the European Union“, (Prieiga nesuteikiama? Prieiga prie tikrosios nuosavybės duomenų ir galimybė su jais susipažinti Europos Sąjungoje“) 2021 m. gegužės 26 d.

dėl to, kad kai kurios valstybės narės menkina sistemos BORIS veiksmingumą dar net nepradėjus jos taikyti, nes vėluoja kurti nacionalinius tikrųjų savininkų registrus ir leisti sklandžiai jais naudotis, todėl ragina visus susijusius veikėjus nedelsiant šalinti šį vėlavimą;

29. pažymi, kad „OpenLux“ tyrimas jau atskleidė skaidrumo priemonių trūkumus ir dabartinį tikrųjų savininkų viešųjų registrų įgyvendinimo valstybėse narėse lygį; be to, pažymi, kad Pandoros dokumentuose nustatyta asmenų, apeinančių valstybėse narėse galiojančius tikrosios nuosavybės skaidrumo reikalavimus;

30. pakartoja, kad registre nurodyti tikrieji savininkai turėtų būti asmenys, kuriems nuosavybės teise priklauso arba kurie tiesioginėmis arba netiesioginėmis nuosavybės teisėmis kontroliuoja juridinį subjektą;

31. pabrėžia, kad sudėtinga į nacionalinę teisę perkelti ES kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu teisės aktus, kurie iki šiol buvo grindžiami minimaliu derinimu; apgailestauja dėl to, kad kai kuriose valstybėse narėse trūksta politinės valios tinkamai perkelti ir įgyvendinti kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu teisės aktus; apgailestauja, kad keletas valstybių narių iki nustatyto termino, t. y. 2020 m. sausio 10 d., į nacionalinę teisę neperkėlė Penktosios kovos su pinigų plovimu direktyvos ir iki 2020 m. sausio 10 d. nesukūrė įmonių ir kitų juridinių asmenų tikrųjų savininkų registrų, o iki 2020 m. kovo 10 d. – patikos fondų ir panašių juridinių struktūrų tikrųjų savininkų registrų;

32. šiuo atžvilgiu palankiai vertina naują kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu dokumentų rinkinį, kurį Komisija pasiūlė 2021 m. liepos mėn., įskaitant bendrą kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu taisyklių sąvadą ir visų pirma naujas taisykles dėl tikrųjų savininkų skaidrumo; tikisi, kad bus nagrinėjami Komisijos pasiūlymai, ir tebėra įsipareigoję toliau gerinti įmonių skaidrumo standartus ES ir užtikrinti veiksmingą kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu sistemą;

33. ypač palankiai vertina tai, kad Komisija nustatė prievolę ne ES juridiniams asmenims, kurie arba užmezga verslo santykius su ES įsipareigojusiu subjektu, arba įsigyja nekilnojamąjį turtą Sąjungoje, registruoti savo tikrąjį savininką ES tikrųjų savininkų registruose, atsižvelgiant į ankstesnius Parlamento raginimus imtis tokių priemonių, kad būtų panaikinta didelė sistemos spraga;

34. atkreipia dėmesį į Komisijos pasiūlymą prašyti valstybių narių suteikti kompetentingoms institucijoms prieigą prie esamų nekilnojamojo turto registrų, kad būtų galima laiku nustatyti bet kurio fizinio ar juridinio asmens, kuriam priklauso nekilnojamasis turtas, tapatybę; palankiai vertina šį pasiūlymą ir įsipareigoja dalyvauti būsimose kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu teisėkūros procedūrose, kad būtų toliau didinamas nekilnojamojo turto nuosavybės, kuri išlieka patrauklia preke didelės grynosios vertės turto turintiems asmenims siekiant apsaugoti turto vertę, o nusikaltėliams – plauti iš neteisėtos veiklos gautas pajamas, skaidrumas ES;

35. taip pat palankiai vertina Komisijos pasiūlymą sukurti centralizuotų automatizuotų mechanizmų, apimančių mokėjimų ir banko sąskaitų informaciją, sujungimą visoje ES per vieną prieigos punktą, kad teisėsaugos institucijoms ir finansinės žvalgybos padaliniams (FŽP) būtų sudarytos palankesnės sąlygos įvairiais tyrimo etapais greičiau gauti finansinę informaciją ir būtų palengvintas tarpvalstybinis bendradarbiavimas laikantis duomenų apsaugos taisyklių;

36. palankiai vertina Komisijos pasiūlymą įsteigti naują Europos kovos su pinigų plovimu instituciją, kuri veiktų kaip bendra atrinktų finansų sektoriaus įpareigotųjų subjektų priežiūros institucija ir kaip bendras ES FŽP koordinavimo ir paramos mechanizmas; pabrėžia, kad naujajai institucijai turėtų būti skiriama daugiau biudžeto lėšų ir ji turėtų turėti pakankamai išteklių, kad galėtų vykdyti finansų subjektų priežiūros įgaliojimus ir vykdyti veiksmingą ne finansų sektoriaus įpareigotųjų subjektų priežiūrą;

37. atkreipia dėmesį į tai, kad naujajai institucijai bus suteikti įgaliojimai sukurti ir valdyti FŽP koordinavimo mechanizmą; palankiai vertina šį pokytį ir tikisi, kad naujoji institucija atliks svarbų vaidmenį gerinant FŽP keitimąsi informacija ir bendradarbiavimą;

38. palankiai vertina Komisijos pasiūlymą nustatyti labiau suderintą veiksmingų ir proporcingų atgrasomųjų sankcijų, ES lygmeniu taikytinų tais atvejais, kai nesilaikoma kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu taisyklių, rinkinį;

39. be to, tikisi, kad greitai bus paskelbtas Komisijos pasiūlymas dėl kovos su piktnaudžiavimu priedangos įmonėmis mokesčių tikslais; primygtinai ragina Komisiją neapsiriboti tik reikalavimais dėl esmės, kurie šiuo metu įtraukti į nebendradarbiaujančių jurisdikciją turinčių subjektų ES sąrašą (toliau – ES sąrašas), bet parengti griežtus ir pažangius realiojo ekonominio turinio reikalavimus; pabrėžia, kad šie subjektai dažnai naudojami pervedant pinigus į mažus mokesčius taikančias šalis neapmokestinamais dividendais, autoriniais atlyginimais ar palūkanomis;

40. apgailestauja dėl to, kad, nepaisant visų teigiamų pokyčių ir būsimų reformų, išlieka dabartinės teisinės spragos ir įgyvendinimo praktikos skirtumai bei nenuoseklumas valstybėse narėse; be to, pabrėžia, kad Europos keitimosi informacija sistemos ribotumą iš dalies lemia išteklių trūkumas mokesčių administravimo institucijose ir FŽP; atkreipia dėmesį į būtinybę Europos Sąjungoje užtikrinti geresnį administracinių, teisminių ir teisėsaugos institucijų tarpusavio bendradarbiavimą;

41. primygtinai ragina valstybes nares skirti pakankamai išteklių informacijai tvarkyti ir ja keistis per FŽP ir visą teisėsaugos sistemą; ragina Komisiją įvertinti, ar FŽP turi pakankamai išteklių veiksmingai kovoti su pinigų plovimo ir terorizmo finansavimo rizika;

42. mano, kad reikėtų toliau svarstyti iniciatyvas, kuriomis būtų galima užtikrinti kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu veiksmų vykdymą ES ir nacionaliniu lygmenimis, pvz., didinti Europos prokuratūros kompetenciją vykdyti baudžiamąjį persekiojimą už nusikaltimus, nesusijusius su ES biudžetu, didinti Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) kompetenciją ir stiprinti esamas agentūras, pvz., Europolą ir Eurojustą;

43. ragina Europolą aktyviau bendradarbiauti su valstybių narių teisėsaugos institucijomis tiriant mokestinius nusikaltimus;

44. atkreipia dėmesį į Europos Audito Rūmų specialiosios ataskaitos Nr. 13/2021 išvadas ir rekomendacijas, pagal kurias „ES kovos su pinigų plovimu bankų sektoriuje pastangos yra susiskaidžiusios, o įgyvendinimas – nepakankamas“; apgailestauja dėl to, kad Audito Rūmai aptiko institucinį susiskaidymą ir menką koordinavimą ES lygmeniu, kai buvo vykdoma kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu veikla ir imamasi veiksmų ten, kur buvo nustatyta rizika;

45. susirūpinęs pažymi, kad Komisija lėtai vertino valstybių narių direktyvų perkėlimą į nacionalinę teisę dėl prastos kai kurių valstybių narių komunikacijos kokybės ir ribotų išteklių Komisijoje;

46. palankiai vertina tai, kad Europos bankininkystės institucijos (EBI) darbuotojai atliko išsamius galimų ES teisės pažeidimų tyrimus, tačiau apgailestauja, kad šis procesas buvo pernelyg vilkinamas; apgailestauja dėl to, kad EBI nepradėjo daugiau tyrimų savo iniciatyva; apgailestauja dėl to, kad Komisija neturi vidaus gairių, pagal kurias būtų galima prašyti EBI atlikti tyrimą;

47. yra labai susirūpinęs dėl Europos Audito Rūmų rastų įrodymų apie bandymus daryti įtaką Priežiūros tarybai, kuri buvo patariamojo proceso dalis atliekant vieną tyrimą dėl ES teisės pažeidimo; ragina EBI užkirsti kelią tolesniems bandymams daryti įtaką tyrimo grupės nariams svarstymų metu;

48. ragina Komisiją, EBI ir Europos Centrinį Banką per Audito Rūmų nustatytą laikotarpį spręsti iškeltus klausimus ir vykdyti Audito Rūmų rekomendacijas;

49. dar kartą ragina valstybes nares užtikrinti, kad investavus suteikta pilietybė arba pagal investavimo schemas suteiktas leidimas gyventi visais atvejais būtų skaidrūs ir pagrįsti aiškiomis taisyklėmis; yra susirūpinęs dėl to, kad visos šios schemos galėjo padidinti pinigų plovimo ir mokesčių slėpimo grėsmę ir kartu pakenkti abipusiam pasitikėjimui ir Šengeno erdvės bei euro zonos vientisumui bei kelti Sąjungai ir jos valstybėms narėms kitą politinę, ekonominę ir saugumo riziką; ragina Komisiją kuo greičiau po to, kai Parlamentas pateiks savo rekomendacijas, pateikti pasiūlymų dėl investavus suteikiamos pilietybės ir pagal investavimo schemas suteikiamo leidimo gyventi reglamentavimo;

50. ragina Komisiją atsižvelgti į Pandoros dokumentų duomenis sudarant didelės rizikos trečiųjų šalių, ypač jurisdikciją turinčių subjektų, kurie veikia kaip bendrovių steigimo centrai ir padeda vykdyti finansinius nusikaltimus, ES sąrašą; pakartoja, kad turėtų būti galima į sąrašą įtraukti trečiąsias šalis, kurios nebendradarbiauja su valstybėmis narėmis didelio atgarsio sulaukusių Europos kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu tyrimų srityje; pabrėžia, kad svarbu atlikti nepriklausomą trečiųjų šalių vertinimą ES, kuriame neturėtų būti geopolitinio kišimosi, ir pabrėžia, kad reikėtų daugiau reikšmės, kaip trečiųjų šalių vertinimo kriterijui, teikti tikrosios nuosavybės skaidrumui;

51. susirūpinęs pažymi, kad, remiantis atskleista informacija, įpareigotieji subjektai ne visada gali vykdyti pareigą atlikti sustiprintą išsamų patikrinimą politikoje dalyvaujančių asmenų, jų šeimos narių ir artimų bendrininkų atžvilgiu; ragina Komisiją įvertinti, kokiu mastu veiksmingai vykdomas politikoje dalyvaujančių asmenų nustatymas ir griežtesnis išsamus patikrinimas, taip pat įvertinti kliūtis, su kuriomis šiuo atžvilgiu susiduria įpareigotieji subjektai; pabrėžia, kad svarbu rinkti duomenis apie tai, kaip įpareigotieji subjektai laikosi reikalavimų;

52. atkreipia dėmesį į Europos Tarybos atliekamą tyrimą dėl Ketvirtosios kovos su pinigų plovimu direktyvos konkretaus įgyvendinimo ir veiksmingo taikymo valstybėse narėse vertinimo, kaip to prašė Komisija; ragina Komisiją paskelbti Europos Tarybos valstybių narių vertinimo ataskaitas ir užtikrinti, kad vertinimo procese dalyvautų pilietinės visuomenės organizacijos;

Veiksmai, kurių reikia imtis pasaulinėje arenoje

53. smerkia tai, kad, be garsių mokesčių rojų, kurie buvo atskleisti anksčiau, Pandoros dokumentuose atskleista, kad kai kurios JAV valstijos, pvz., Pietų Dakota, Alaska, Vajomingas, Delaveras ir Nevada, tapo finansinės ir įmonių paslapties centrais; ragina JAV federalines ir valstijų vyriausybes imtis tolesnių veiksmų siekiant užtikrinti didesnį įmonių skaidrumą ir prisijungti prie bendro duomenų teikimo standarto (angl. Common Reporting Standard, CRS) bei taip visapusiškai keistis informacija su kitomis šalimis; primena, kad ES sąraše vertinama, ar, remiantis Pasaulinio skaidrumo ir keitimosi informacija mokesčių tikslais forumo duomenimis, jurisdikciją turintis subjektas turi bent „iš esmės atitinkantį“ bendro duomenų teikimo standarto reitingą; ragina Tarybą iš naujo įvertinti JAV pagal ES sąrašą, ypač atsižvelgiant į mokesčių skaidrumo kriterijus;

54. pabrėžia, kad JAV šiuo metu nedalyvauja taikant bendrą duomenų teikimo standartą, t. y. informacijos standartą, pagal kurį mokesčių administratoriai automatiškai keičiasi informacija apie finansines sąskaitas pasauliniu lygmeniu, kurį 2014 m. parengė EBPO; todėl pažymi, kad JAV labai atsilieka nuo kitų pasaulio šalių pagal bendrus keitimosi informacija standartus; pripažįsta, kad JAV atliko pagrindinį vaidmenį skatindamos skaidrumą, kai priėmė Užsienio sąskaitoms taikomų mokestinių prievolių vykdymo aktą; tačiau apgailestauja dėl šio akto apribojimų abipusiškumo požiūriu ir jo šalutinio poveikio vadinamiesiems atsitiktiniams amerikiečiams; apgailestauja, kad Europos lygmeniu dar nerastas ilgalaikis sprendimas; primena, kad, pavyzdžiui, pagal bendrą duomenų teikimo standartą reikalaujama, kad jurisdikciją turintys subjektai, kurie dalyvauja sudarant bendro duomenų teikimo standarto susitarimą, visapusiškai tarpusavyje keistųsi duomenimis apie finansines sąskaitas; todėl pažymi, kad JAV tampa reikšminga ne JAV piliečių finansines paslaptis užtikrinančia šalimi dėl dviejų pagrindinių spragų: dalijamasi tik informacija apie turtą JAV, o informacija apie tikruosius savininkus nesikeičiama;

55. palankiai vertina neseniai priimtą JAV įmonių skaidrumo aktą, pagal kurį reikalaujama, kad kai kurios korporacijos ir ribotos atsakomybės bendrovės atskleistų informaciją apie tikruosius savininkus teisėsaugos institucijoms ir kitoms teisiškai įgaliotoms kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu institucijoms; vis dėlto pažymi, kad naujuoju teisės aktu neužtikrinamas visiškas įmonių skaidrumas, atitinkantis dabartinį standartą ES, ir visų pirma jis netaikomas patikos fondams ir panašioms struktūroms, apie kurias kalbama Pandoros dokumentuose;

56. be to, palankiai vertina pasiūlytą JAV naujų institucijų, atsakingų už verslo pinigų plovimo ir sąlygų saugumo rizikai sudarymo klausimus, steigimo aktą (angl. *Establishing New Authorities for Business Laundering and Enabling Risks to Security (ENABLERS) Act*), parengtą po Pandoros dokumentų atskleidimo, pagal kurį JAV iždo departamentas turėtų parengti naujas išsamaus patikrinimo taisykles JAV tarpininkams, kurie sudaro palankias sąlygas užsienio turto srautams į JAV;

57. pažymi, kad JAV 2021 m. gruodžio 9–10 d. surengs aukščiausiojo lygio susitikimą demokratijos klausimais, į kurį bus įtrauktas kovos su korupcija ramstis; ragina JAV vyriausybę pasinaudoti šia proga ir paskelbti tolesnes reformas siekiant užtikrinti, kad JAV nebebūtų naudojamos neteisėtoms lėšoms plauti, ir nebesudarytų sąlygų mokesčių vengimui;

58. ragina Komisiją ir valstybes nares pradėti EBPO naujas derybas su JAV, siekiant užtikrinti visišką abipusiškumą įgyvendinant bendrai suderintą ir sustiprintą bendro duomenų teikimo standarto sistemą; pabrėžia, kad tai leistų pasiekti didelės pažangos ir sumažinti finansų įstaigų reikalavimų laikymosi išlaidas bei gerokai sumažintų biurokratinę naštą;

59. be to, pabrėžia, kad visos valstybės narės prisijungė prie bendro duomenų teikimo standarto; pažymi, kad nuo 2016 m. įgyvendinti bendrą duomenų teikimo standartą keitimuisi informacija ES padeda Antroji direktyva dėl administracinio bendradarbiavimo (DAB2); atsižvelgdamas į tai, pakartoja savo 2021 m. rugsėjo 16 d. rezoliucijoje „ES reikalavimų dėl keitimosi informacija mokesčių klausimais įgyvendinimas: pažanga, įgyta patirtis ir kliūtys, kurias reikia įveikti“ išdėstytas rekomendacijas; labai apgailestauja dėl to, kad visos valstybės narės, išskyrus Suomiją ir Švediją, atsisakė suteikti Parlamentui prieigą prie atitinkamų duomenų, kad jis galėtų įvertinti direktyvos dėl administracinio bendradarbiavimo nuostatų įgyvendinimą; apgailestauja dėl to, kad Komisija neleido Parlamentui susipažinti su atitinkamais jos turimais duomenimis; pažymi, kad šis atsisakymas neatitinka raginimų užtikrinti didesnį skaidrumą ir bendradarbiavimą mokesčių srityje;

60. mano, kad Finansinių veiksmų darbo grupės (FATF) tarpusavio vertinimo procesas yra visapusiška priemonė siekiant įvertinti FATF rekomendacijų įgyvendinimo mastą ir bendrus šalies veiklos rezultatus kovos su pinigų plovimu srityje;

61. ragina FATF užtikrinti, kad būtų reikalaujama viešai prieinamų tikrųjų savininkų registrų siekiant atitikti standartą, numatomą Rekomendacijos Nr. 24 dėl juridinių asmenų skaidrumo ir tikrosios nuosavybės peržiūroje, ir patobulinti tikrosios nuosavybės apibrėžtį, kad būtų panaikintos visos galimos spragos, uždrausti pareikštinių akcijų paketus, sugriežtinti reikalavimus dėl nominaliųjų akcininkų ir, galiausiai, įpareigoti atitiktį užtikrinančius jurisdikciją turinčius subjektus reikalauti, kad užsienio bendrovės, turinčios ryšių su tam tikra šalimi, laikytųsi tų pačių taisyklių dėl tikrųjų savininkų atskleidimo, kurios taikomos vietos bendrovėms;

62. ragina ES valstybes nares FATF ir Komisiją užtikrinti, kad ES pasauliniu lygmeniu laikytųsi vieningos pozicijos kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu sistemos klausimais, ir siekti pirmiau minėtų reformų, kad visame pasaulyje būtų sudarytos vienodos sąlygos ir veiksmingai uždraustas įmonių nuosavybės slaptumas, drauge propaguojant labiau atskaitingą ir skaidresnę tarptautinę valdymo sistemą kovos su pinigų plovimu srityje;

63. ragina Komisiją ir ES valstybes nares FATF taip pat prioritetine tvarka įvertinti šalis, kuriose yra bendrovių steigimo centrai ir kurias tarptautinės organizacijos priskyrė prie turinčių daug savo kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu sistemos trūkumų, tačiau kurių FATF dar netikrino, nes jos neatitiko FATF tarptautinio bendradarbiavimo peržiūros grupės (ICRG) prioriteto kriterijų;

64. pažymi, kad daugiau kaip 1 500 Jungtinėje Karalystėje esančio nekilnojamojo turto objektų, kurių apskaičiuotoji vertė viršija 4 mlrd. GBP, nupirkta slaptų savininkų naudojantis lengvatinio apmokestinimo įmonėmis; pripažįsta, kad Jungtinės Karalystės vyriausybė įsipareigojo priimti 2018 m. teisės akto projektą, kuriuo nustatomas tikrųjų savininkų, kurie yra užsienio subjektai, kuriems priklauso Jungtinės Karalystės nekilnojamasis turtas, viešas registras;

65. pabrėžia, kad Pandoros dokumentai atskleidė, kaip ir toliau naudojamasi Jungtine Karalyste per jos Karūnos priklausinius ir užjūrio teritorijas kaip mokesčių vengimo ir slaptų lengvatinio apmokestinimo sandorių centru; ragina Komisiją nustatyti galimus būdus ir atsakomąsias priemones, siekiant užtikrinti bendradarbiavimą ir mokesčių ir kovos su pinigų plovimu standartų suderinimą, be kita ko, susiejant finansinių paslaugų srities sprendimus dėl lygiavertiškumo su mokesčių skaidrumo ir kovos su pinigų plovimu standartų, lygiaverčių ES standartams, priėmimu;

Tarpininkų reguliavimas

66. apgailestauja dėl to, kad po anksčiau atskleistų faktų Pandoros dokumentai dar atskleidė, kad 14 profesionalių lengvatinio apmokestinimo įmonių paslaugų teikėjų, įskaitant teisinių paslaugų įmones, mokesčių konsultantus ir turto valdytojus, padeda didelės grynosios vertės turto turintiems asmenims kurti savo turto apsaugos struktūras, užtikrindami, kad ši veikla neperžengtų teisėtumo ribų;

67. pabrėžia, kad pagal tarptautinius kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu standartus ne finansų sektorius privalo laikytis išsamaus klientų patikrinimo prievolių ir pranešti valdžios institucijoms apie įtartiną veiklą;

68. apgailestauja dėl to, kad daugelis jurisdikcijų, taip pat ES viduje, daugelį metų nevykdo pagrindinių FATF reikalavimų kuriais įpareigotų ne finansų sektoriaus tarpininkus įgyvendinti kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu prievoles, kad spręstų jo kuriamų slaptų struktūrų problemą;

69. atkreipia dėmesį į tai, kad šių profesijų savireguliavimas ir priežiūra nebuvo veiksmingi užtikrinant atitiktį teisės aktams ir skiriant sankcijas už jų pažeidimus; šiuo požiūriu palankiai vertina Komisijos pasiūlymą įgalioti naująją kovos su pinigų plovimu instituciją koordinuoti ne finansų sektoriaus priežiūrą, koordinuoti priežiūros standartų ir praktikos tarpusavio vertinimus ir prašyti, kad ne finansų sektoriaus priežiūros institucijos tirtų galimus kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu reikalavimų pažeidimus;

70. ragina FATF prioritetine tvarka atlikti horizontalią FATF standartų, susijusių su nefinansinėmis įmonėmis ir profesijomis, įgyvendinimo valstybėse peržiūrą ir pradėti specialų tolesnių veiksmų procesą, kaip tai buvo sėkmingai padaryta įgyvendinant Terorizmo finansavimo faktų nustatymo iniciatyvą, kad visame pasaulyje sparčiai padidėtų atitiktis FATF reikalavimams, taikomiems nefinansiniam sektoriui;

71. dar kartą išreiškia savo susirūpinimą tuo, kad šie veiklos vykdytojai neretai teikia teisines konsultacijas, patarimus mokesčių klausimais ir audito paslaugas vienu metu ir įmonėms, ir valdžios institucijoms; todėl yra susirūpinęs dėl to, kad ekonominės paskatos, dėl kurių sudaromos sąlygos kurti mokesčių vengimo struktūras, remia paslaugų teikėjų sektorių, kuris taip pat gali būti naudojamas siekiant plauti nusikalstamos veiklos pajamas; pakartoja savo ankstesnėse rezoliucijose ir rekomendacijose ([15]) pateiktus prašymus šiuo klausimu ir prašo Komisijos bei valstybių narių įvertinti tokiems veiklos vykdytojams taikomą reglamentavimo sistemą, siekiant užkirsti kelią tarpininkams, padedantiems išvengti mokesčių, juos slėpti ir plauti pinigus, patekti į rinką; tikisi, kad teisinė sistema bus patobulinta Komisijai atlikus Teisės aktų nustatyto audito direktyvos peržiūrą;

72. primena, kad pagal DAB6 tarpininkai privalo pranešti apie sistemas mokesčių institucijoms remdamiesi požymiais, aiškiai bylojančiais apie mokesčių vengimą, visų pirma atsižvelgiant į mokesčių teisės aktų struktūrines spragas;

73. ragina Komisiją į DAB6 ataskaitų teikimo reikalavimus įtraukti tarpvalstybinius susitarimus dėl klientų, kurie yra fiziniai asmenys, turto valdymo;

74. ragina Komisiją į savo būsimą pasiūlymą dėl DAB8 (be kitų ankstesnių rekomendacijų, susijusių su DAB3 ir išdėstytų Parlamento rezoliucijoje dėl ES reikalavimų dėl keitimosi informacija apie mokesčius įgyvendinimo) įtraukti keitimąsi sprendimais dėl mokesčių fiziniams asmenims, kuriuos dažnai parengia tarpininkai, siekiant užtikrinti, kad su visomis valstybėmis narėmis būtų dalijamasi susitarimais, sudarytais su valstybės narės mokesčių institucijomis, dėl didelės grynosios vertės turto turinčių asmenų;

75. pabrėžia, kad advokato profesinės paslapties apsauga negali būti naudojamasi neteisėtai praktikai pridengti; atkreipia dėmesį į vienoje Europos Žmogaus Teisių Teismo byloje ([16]) padarytas išvadas, kad advokato ir kliento santykių konfidencialumas ir advokato profesinės paslapties apsauga nepanaikino pareigos pranešti apie įtarimus, turint teisėtą tikslą – užkirsti kelią nusikalstamai veiklai, ir kad toks pranešimas buvo būtinas siekiant šio tikslo;

76. dar kartą ragina Komisiją vadovaujantis Europos teismų praktika paskelbti gaires dėl advokato teisės neatskleisti informacijos apie klientą principo aiškinimo ir taikymo, skirtas šios profesijos atstovams, ir aiškiai atskirti tradicines teisines konsultacijas ir teisininkus, vykdančius veiklą finansų srityje;

ES sąrašo ir apmokestinimo politikos reforma

77. dar kartą akcentuoja neigiamą agresyvaus mokesčių planavimo poveikį, nes dėl jo vyksta valstybių narių mokesčių bazės erozija ir piliečiams bei įmonėms, ypač MVĮ, kurie laikosi mokesčių įstatymų, užkraunama neproporcinga mokestinė našta;

([15]) Žr., pvz., 2017 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento rekomendacijos Tarybai ir Komisijai dėl pinigų plovimo, mokesčių vengimo ir slėpimo tyrimo 143 punktą (OL C 369, 2018 10 11, p. 132).

([16]) Žr. 2012 m. gruodžio 6 d. Teismo sprendimą byloje *Michaud prieš Prancūziją*.

78. pabrėžia, kad dėl mokesčių vengimo ir mokesčių slėpimo, taip pat dėl pelno perkėlimo schemų valstybės ir gyventojai neteko išteklių, kurie yra labai svarbūs skatinant vystymąsi ir socialinį teisingumą, o valstybės neteko finansinių galimybių savo veikimui užtikrinti;

79. primygtinai reikalauja, kad, siekdama ateityje vykdyti mokesčių politikos teisėkūros reformas, kurios būtinos siekiant veiksmingai spręsti Pandoros dokumentuose atskleistas problemas, Komisija išnagrinėtų visas galimybes, kurias suteikia Sutartis dėl Europos Sąjungos veikimo, įskaitant jos 116 straipsnį, sprendimų priėmimą padaryti veiksmingesnį;

80. apgailestauja dėl to, kad ES sąrašas, kuris taip pat vadinamas ES mokesčių rojų juoduoju sąrašu, ir toliau lieka neefektyvi priemonė, nepaisant vis didesnių mokesčių skandalų ir iš žurnalistų ir nevyriausybinių organizacijų gaunamų nerimą keliančių pranešimų; apgailestauja dėl to, kad valstybių narių finansų ministrai dar neprisiėmė nei asmeninės, nei bendros atsakomybės kovoje su mokesčių rojais, lengvatinio apmokestinimo įmonėmis ir patikos fondais ir, atvirkščiai – vis silpnina esamą juodąjį sąrašą;

81. ypač apgailestauja dėl to, kad po to, ką atskleidė Pandoros dokumentai, ES finansų ministrų taryba 2021 m. spalio 5 d. posėdyje nusprendė sutrumpinti ES mokesčių rojų sąrašą ir iš jo išbraukti Karibų jūros salas Angiliją ir Dominiką, taip pat Seišelius, nors jie minimi atskleistuose faktuose ir vis dar tik iš dalies atitinka tarptautinį skaidrumo ir keitimosi informacija gavus prašymą standartą, nepaisant to, kad Pasaulinis forumas neseniai juos įtraukė į antrąjį vertinimo etapą;

82. pažymi, kad du trečdaliai priedangos įmonių, nurodytų Pandoros dokumentuose, yra Didžiosios Britanijos Mergelių Salose, kurios niekada nebuvo įtrauktos į ES juodąjį sąrašą (atitinkamų Tarybos išvadų I priedą) ir 2020 m. vasario mėn. išbrauktos iš pilkojo sąrašo (II priedo);

83. pakartoja savo 2021 m. sausio 21 d. rezoliucijos dėl ES mokesčių rojų sąrašo reformos išvadas ir rekomendacijas, ragina užtikrinti didesnį kriterijų, taikomų sudarant sąrašą, skaidrumą; mano, kad ši reforma turėtų būti įgyvendinta iki 2021 m. pabaigos, siekiant apsaugoti ES nuo bet kokio kito pajamų praradimo per atsigavimo po COVID-19 pandemijos laikotarpį;

84. apgailestauja dėl Tarybos nenoro pritarti siūlomam skaidrumo kriterijui dėl galutinių tikrųjų savininkų; ragina Tarybą skubiai pritarti šiam kriterijui laikantis DAB5 nuostatų;

85. dar kartą ragina sugriežtinti kriterijus ir užtikrinti, kad būtų geriau įgyvendinami įsipareigojimai, susiję su ES sąrašu, visų pirma sąžiningo apmokestinimo kriterijai, pagal kuriuos „jurisdikciją turintis subjektas turėtų nepadėti lengvatinių mokesčių struktūroms ar priemonėms, kuriomis siekiama pritraukti pelno, neatspindinčio realios ekonominės veiklos jurisdikciją turinčio subjekto teritorijoje“; primena savo raginimą taip pat vertinti ir stebėti mokesčių schemas ES viduje ir taip pagal tuos pačius kriterijus, kurie taikomi sudarant ES sąrašą, reformuoti ES kovos su žalinga mokesčių praktika politiką ir Verslo apmokestinimo elgesio kodeksą, kuris turėtų tapti privalomas; ypač ragina pradėti taikyti minimalaus ekonominio turinio lygio kriterijų nustatant, kas yra mokesčių rojus, tinkamos sankcijos, minimalus efektyvusis apmokestinimas laikantis tarptautiniu mastu sutarto minimalaus efektyviojo mokesčių tarifo pagal įtraukios sistemos II ramstį, ir išplėsti Verslo apmokestinimo elgesio kodekso taikymo sritį įtraukiant lengvatinius gyventojų pajamų mokesčio režimus, kad būtų apimtos ir specialios pilietybės programos arba priemonės, kuriomis siekiama pritraukti itin judžių turtingų asmenų ir vadinamųjų skaitmeninių klajoklių ir kurios gali lemti didelius bendrosios rinkos iškraipymus;

86. pažymi, kad trečiųjų valstybių įtraukimas į ES sąrašą turi nedaug tiesioginių ir saistančių pasekmių; mano, kad įtraukus į ES juodąjį sąrašą turėtų būti taikomos veiksmingos atgrasomosios sankcijos ir kad peržiūrėtas sąrašas turėtų būti susietas su sankcijų režimu;

87. primena, kad Komisija per semestro procesą kritikavo kai kurias valstybes nares dėl jų mokesčių sistemų trūkumų, kurie palengvina agresyvų mokesčių planavimą;

88. ragina Komisiją pateikti pasiūlymą dėl Verslo apmokestinimo elgesio kodekso reformos, grindžiamą naujausiais pasiūlymais, išdėstytais 2021 m. spalio 7 d. Parlamento rezoliucijoje dėl ES politikos, susijusios su žalinga mokesčių praktika, reformos (įskaitant Elgesio kodekso grupės reformą);

89. palankiai vertina Komisijos ketinimą pateikti pasiūlymą dėl direktyvos dėl bendros visoje ES taikomos dividendų ar palūkanų išskaičiuojamųjų mokesčių sistemos; pabrėžia, kad tol, kol nebus sukurta bendra sistema, valstybės narės gali imtis teisėtų atsakomųjų priemonių savo mokesčių bazėms apsaugoti;

o

o o

90. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, Tarybai, Komisijai ir Finansinių veiksmų darbo grupei.